

MEMO AAN DE RAAD

ZAAKNUMMER: 2023024454

AAN : de commissie Burgers en AZC

VAN : Wethouder J.P. Spoor

NAMENS DEZE : S. Vullers

DATUM : 21 april 2023

ONDERWERP : Regionaal arbeidsmarktplan 2023-2027 Helmond - De Peel

Samenvatting

In de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel werken triple helix partners al jaren succesvol met elkaar samen rondom het thema Onderwijs en Arbeidsmarkt. Zeker in de huidige tijd van enerzijds krapte en anderzijds een grote groep die langs de kant staat én ontwikkelingen die op ons af komen, vraagt dit thema meer dan ooit aandacht. Via dit memo brengen we u graag op de hoogte van de laatste stand van zaken in onze arbeidsmarktregio Helmond-De Peel. Centraal in deze brief staat het op 4 april 2023 door het college van B&W vastgestelde regionaal arbeidsmarktplan 2023-2027. Daarnaast informeren we u ook kort over enkele andere actuele ontwikkelingen rondom Onderwijs en Arbeidsmarkt.

Regionaal arbeidsmarktplan 2023-2027

Begin 2022 werd door de triple-helix partners, waaronder de colleges van de regiogemeenten, een nieuwe governance van arbeidsmarktregio Helmond-De Peel vastgesteld. Onderdeel van dit besluit was het werken vanuit een op te stellen regionaal triple-helix arbeidsmarktplan met daarin een gezamenlijke koers voor de middellange termijn. De opdracht om te komen tot dit plan werd door de triple-helix partners neergelegd bij de Kerngroep; het centrale triple-helix sturingsorgaan van de arbeidsmarktregio bestaande uit een vertegenwoordiging van werkgevers, werknemers, onderwijs, overheid en uitvoeringsinstellingen.

In 2022 is een gezamenlijk proces doorlopen met betrokken partners om te komen tot een regionaal arbeidsmarktplan. Basis waren de kaders die door de Kerngroep zijn opgehaald en getoetst bij de Conferentie; het strategisch adviesorgaan van de arbeidsmarktregio. Daarnaast geven we met dit plan verdere invulling aan bestaande regionale (en lokale) strategische raadsaders vanuit economie, onderwijs en sociaal domein.

Het regionaal arbeidsmarktplan is nadrukkelijk geen overheidsplan maar een triple helix plan; het plan is opgesteld en wordt gedragen door de triple helix partners uit de arbeidsmarktregio. Op 20 april 2023 heeft de Kerngroep het plan vastgesteld.

- *Wat is een regionaal arbeidsmarktplan? En waarom is dit plan relevant?*

Een regionaal arbeidsmarktplan is een instrument om beter te sturen op een duurzame en gebalanceerde arbeidsmarkt als randvoorwaarde voor brede welvaarts groei in de regio. Doordat de triple helix partners gezamenlijk dit plan schrijven, ontstaat gezamenlijke focus op wat de arbeidsmarktregio zowel nu als in de (nabije) toekomst nodig heeft om zich verder te kunnen ontwikkelen in een positieve richting. In een arbeidsmarktplan worden daarvoor de opgaves en ambities van de arbeidsmarktregio geformuleerd. De arbeidsmarktregio kan zodoende beter inspelen op uitdagingen van vandaag en is klaar voor de opgaven van morgen. De arbeidsmarktregio wordt daardoor bovendien minder kwetsbaar (voor bijvoorbeeld recessie).

Vanuit het profiel van onze arbeidsmarktregio (met o.a. veel (klein) MKB en MBO-talent) in relatie tot de belangrijkste ontwikkelingen die invloed hebben op de regionale arbeidsmarkt (onder andere ontgroening en vergrijzing, energietransitie, digitalisering en de landbouwtransitie) zijn in het regionaal arbeidsmarktplan Helmond- De Peel gezamenlijke ambities vastgelegd. Het plan richt zich op de arbeidsmarktregio Helmond- De Peel, maar wel vanuit het besef dat de regio onderdeel is van grotere schaalverbanden zoals de Brainportregio. Hier is in het plan nadrukkelijk rekening mee gehouden. In het regionaal arbeidsmarktplan zijn de opgaven benoemd waarvoor onze arbeidsmarktregio aan de lat staat. Deze zijn vervolgens vertaald naar gezamenlijke ambities voor de middellange termijn (zie onderstaande tabel):

Van opgave	Naar ambitie
<p>Het verminderen van de kwetsbaarheid en vergroten van de veerkracht van de huidige en toekomstige beroepsbevolking en het (nog) onderbenut en onbenut arbeidspotentieel (verminderen van conjunctuurgevoeligheid).</p>	<p>→ Iedere inwoner heeft een duurzame en passende plek op de arbeidsmarkt. Inclusieve arbeidsmarkt</p> <p>→ Iedereen die woont en/of werkt in de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel ontwikkelt zich gedurende zijn of haar loopbaan continu door (leven lang ontwikkelen). Leven lang ontwikkelen</p>
<p>Het verbeteren van de aansluiting tussen de arbeidsmarktvrage en het regionale onderwijsaanbod.</p>	<p>→ Het onderwijsaanbod en de arbeidsmarktvrage sluiten optimaal op elkaar aan; praktijkgericht, passend bij een continue leercultuur en gericht op skills. Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt</p>
<p>Het (beter) in balans brengen van de vraag- en aanbodzijde van de regionale arbeidsmarkt.</p>	<p>→ We hebben op regionaal niveau voldoende talent met de juiste skills om de komende maatschappelijke opgaven, transitie en economische ontwikkeling van de regio vanuit human capital perspectief waar te kunnen maken. Aantrekken van talent</p>
<p>Het minder kwetsbaar maken van regionale bedrijven rondom</p>	<p>→ Alle bedrijven hebben inzicht in hun strategische HR vraagstukken en zijn actief</p>

(toekomstige) human capital vraagstukken.	bezig met het behouden en ontwikkelen van talent gericht op skills (leercultuur). Versterken human capital werkgevers
Het zorg dragen voor een optimale (toegang tot) ondersteuning aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers op human-capital gebied.	→ Alle werkenden, werkzoekenden en werkgevers hebben toegang tot een laagdrempelige en ontschotte dienstverlening waarin de klant centraal staat (randvoorwaarde). (Meer) integrale en ontschotte dienstverlening

- *Wat is de financiële impact van het regionaal arbeidsmarktplan?*

Uitvoering en coördinatie van arbeidsmarktdienstverlening kent verschillende financieringsbronnen via de centrumgemeente Helmond. Een deel hiervan betreft structurele rijksmiddelen die rechtstreeks naar de betreffende partners vloeien voor de uitvoering van reguliere taken. Een ander deel betreft veelal incidentele middelen vanuit Rijk, provincie en Europa (ESF). De triple-helix partners hebben met elkaar de intentie afgesproken om regionale arbeidsmarktmiddelen (die niet expliciet bedoeld zijn voor de uitvoering van reguliere taken) die in de komende jaren, via de centrumgemeente, beschikbaar komen voor arbeidsmarkt(dienstverlening), in te zetten binnen het kader van onderliggend plan. Op dit moment verwachten we dat met de huidige en toekomstige regionale middelen uitvoering gegeven kan worden aan het regionaal arbeidsmarktplan. Gezien het gebrek aan duidelijkheid over toekomstige financiering en het incidentele karakter kan in de loop van de periode blijken dat externe financieringsbronnen onvoldoende zijn. In dat geval treden de verschillende partners, in eerste instantie via de Kerngroep met elkaar in gesprek.

Een van de financieringsbronnen betreft Europese subsidieën (ESF). In dit kader worden de middelen van de afgelopen ESF projectperiode (REACT-EU) op korte termijn definitief. We zetten deze middelen in voor de uitvoering van het regionaal arbeidsmarktplan.

Met onderliggend regionaal plan wordt aangesloten bij dit kader door in te zetten op een duurzame en inclusieve arbeidsmarkt en het vergroten van kansen voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het past ook in de lijn om alle regionale arbeidsmarktmiddelen in te zetten voor de uitvoering van het regionaal plan. Inmiddels is namens de arbeidsmarktregio ook een aanvraag gedaan voor de eerste tranche van de nieuwe ESF regeling (ESF +) voor de periode december 2022 tot en met februari 2024 van € 441.600.

- *Hoe ziet het vervolg eruit?*

De Kerngroep heeft de regie op de uitvoering en monitoring van het plan. Het is aan de Kerngroep om de Conferentie structureel te informeren over de voortgang van het plan en met de conferentie te bepalen in hoeverre aanpassingen nodig zijn. Daarbij worden ook de raden structureel geïnformeerd. Verder wordt de komende periode een communicatiestrategie uitgewerkt voor regionale arbeidsmarktcommunicatie van Helmond-De Peel. De structurele communicatie over het regionaal arbeidsmarktplan en

het (gezamenlijk) uitdragen van initiatieven/ projecten die onder deze paraplu worden uitgevoerd maken daar onderdeel van uit.

Overige ontwikkelingen

Naast het regionaal arbeidsmarktplan informeren we u kort over een aantal andere ontwikkelingen. Daarbij gaan we eerst in op de regionale uitvoering van landelijke (impuls)regelingen en informeren we u daarna over twee actuele ontwikkelingen die van invloed zijn op de regionale arbeidsmarkt.

Regionale uitvoering van landelijke (impuls)regelingen:

- Perspectief op werk

In 2019 ontving de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel € 2 miljoen in het kader van de landelijke impulsregeling Perspectief op Werk. Vanuit deze middelen zijn verschillende projecten, elk gericht op het optimaal benutten en aantrekken van talent voor de arbeidsmarktregio, uitgevoerd en afgerond. Voorbeelden van successen zijn de oprichting van BOOST, trainingen voor werkgevers om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden, positionering van het Werkgeversservicepunt en succesvolle leer&werkmarkten waarbij ongeveer 2.500 inwoners kennis maakten met het regionale bedrijfsleven en opleidingsaanbod. Een aantal van deze projecten is, via andere financieringsbronnen, verder doorgezet dan wel geïmplementeerd in de dienstverlening van partners.

- Actieplan Dichterbij dan je denkt

Via het landelijk Actieplan 'Dichterbij dan je denkt' (gericht op verkleinen van arbeidsmarktekorten) kwam eind 2022 € 717.000 beschikbaar voor de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel. In gezamenlijkheid met alle partners en in lijn met het regionaal arbeidsmarktplan werd een uitvoeringsplan opgesteld. De focus ligt daarbij op het versterken en intensiveren van de huidige dienstverlening, in het bijzonder voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en onbenut arbeidspotentieel. Concrete projecten betreffen o.a. de voorzetting van leer&werkmarkten, activiteiten rondom arbeidstoeleiding van Oekraïners, inhuur kwartiermaker Regionaal WerkCentrum en taaltrainingen voor arbeidsmigranten (als eerste stap in het beter benutten van deze doelgroep).

- Uitvoeringsplan ESF "Duurzame en Inclusieve arbeidsmarkt 2022-2023

Begin 2022 is gestart met het Uitvoeringsplan ESF "Duurzame en Inclusieve arbeidsmarkt 2022-2023. In dit plan waren drie projecten opgenomen: Aanpak jeugd en werk, Psychische kwetsbaarheid en werk en Inclusieve technologie. Elk van deze projecten is inmiddels gestart en is volop in ontwikkeling, met als doel dit daarna duurzaam in te bedden bij de verschillende partners. Na afronding van de verschillende projecten, informeren wij u over de behaalde resultaten en het vervolg.

Overige actuele ontwikkelingen:

Schaalsprong Talent

De arbeidsmarktregio Helmond-De Peel is, samen met de arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant, onderdeel van de economische Brainportregio; een economische topregio vol internationale groeiambities. Dit zorgt voor extra kansen en uitdagingen op de arbeidsmarkt, waaronder een groot tekort aan technisch en IT talent in de komende jaren. Talent is daarom een van drie pijlers in de Strategische Rijk-regio Agenda Brainport. Samen met de triple-helix partners is met het Rijk gewerkt aan de uitwerking van dit thema waarbij de focus ligt op de urgentie van arbeidsmarktkrapte in techniek en IT. De focus van het regionale arbeidsmarktplan Helmond-de Peel is breder en richt zich op een duurzame arbeidsmarkt, met krapte als een van de uitdagingen. Beide plannen hebben daarmee een andere focus maar sluiten direct op elkaar aan. Over het proces rondom de uitwerking van de brede Strategische (Rijk-regio) Agenda Brainport wordt u op een ander moment geïnformeerd.

Brede dienstverlening

Het kabinet heeft in het coalitieakkoord de ambitie gesteld om naar een versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur te werken. Eind 2022 zijn hiervoor de eerste contouren geschetst waarbij gestreefd wordt naar één herkenbare toegang voor inwoners en werkgevers per arbeidsmarktregio, vooralsnog onder de naam Regionaal Werkcentrum (RWC). De arbeidsmarktregio Helmond-De Peel omarmt deze ambitie en wil hier versneld uitwerking aan geven. Hiervoor wordt in 2023 een plan opgesteld waarin o.a. wordt bekeken hoe de huidige dienstverlening van het leerwerkloket, regionaal mobiliteitsteam, werkgeversservicepunt en BOOST een plek krijgt binnen het RWC.

Bijlagen:

- Regionaal arbeidsmarktplan 2023-2027 Helmond – De Peel
2023024449
- Samenvatting regionaal arbeidsmarktplan 2023-2027 Helmond – De Peel
2023024450